

10 Beheersplanning:

a meerjarenplan in het kader van de structuurschema's passen en vaststellen in het parlement, Meerjarenplan geeft criteria waaraan het Regionaal Bosplan moet voldoen, o.a. bij de opstelling van de richtlijnen voor bedrijfsdoeltypen.

b regionaal Bosplan moet grenzen bepalen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de bedrijfsdoeltypen. Regionaal Bosplan mag geen feitelijke bestemmingen (op lokaal niveau) bepalen.

c naast het Bosbeheersplan moet het bestemmingsplan van kracht blijven.

11 Ten aanzien van de WRO:

a WRO moet te allen tijde kaderstellend blijven voor de Boswet en

b een genuanceerder bestemmingsgeving moet mogelijk worden.

12 Boswet en Natuurbeschermingswet mogen niet uitsluitend werken.

Persberichten Ministerie van Landbouw en Visserij

Gescheiden politieke verantwoordelijkheid voor ongedeelde Staatsbosbeheer; organisatie aan taakafbakening aangepast

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft 14 en 26 februari 1980 beraadslaagd over het Staatsbosbeheer naar aanleiding van de brief d.d. 21 juni 1979 van minister Van der Stee (landbouw en visserij) en minister Gardeniers en staatssecretaris Wallis de Vries (cultuur, recreatie en maatschappelijk werk).

Moties

Tijdens de beraadslaging in de Tweede Kamer zijn vijf moties ingediend. Twee hiervan zijn aanvaard t.w.:

- de motie Faber, Langedijk-De Jong, waarin wordt verzocht de Kamer vóór 1 april a.s. op de hoogte te stellen van het overleg met het ministerie van binnenlandse zaken over de te realiseren formatieplaatsen;

- de motie Langedijk-De Jong die stelt dat de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het terreinbeheer in de provincies verbonden moet blijven aan de dienstvakken. Voorts dient te worden nagegaan of het wenselijk is dat de rechtsposities van het personeel vallen onder de departementen waarmee de dienstvakken

beleidsmatig verbonden zijn.

Brief

Na het Kamerdebat hebben de bewindslieden het personeel van Staatsbosbeheer uitvoerig schriftelijk op de hoogte gesteld van de nieuwe situatie. Hierin wordt o.m. uiteengezet dat de politieke verantwoordelijkheid voor de taken van Staatsbosbeheer (bosbouw, landschapsbouw en natuurbehoud) voor wat betreft het natuurbehoud sedert 1946 valt onder de minister van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk. Toen, maar ook nu nog, in de discussie over de vraag tot welke voorzieningen het toegenomen gewicht van het natuurbehoud in de overheidsorganisatie zou moeten leiden, heeft de opvatting, dat de eenheid van het Staatsbosbeheer bewaard dient te blijven gezegevierd.

Maar dit maakte het probleem om bij de gebruikmaking van één dienst door twee ministers toch de gescheiden verantwoordelijkheden van ieder van hen tot zijn recht te doen komen er niet gemakkelijker op. Daarom heeft het zo lang geduurd, vóórdat een oplossing werd gevonden, die voldeed aan de drie wensen, zoals die begin 1979 ook in twee moties van de Tweede Kamer zijn neergelegd, t.w.:

- het versterken van de medeverantwoordelijkheid van de bewindslieden van CRM voor het onder het ministerie van landbouw en visserij vallende Staatsbosbe-

heer;

- het tot zijn recht komen van de staatsrechtelijke verantwoordelijkheden van ieder van de bij het Staatsbosbeheer betrokken bewindslieden, en

- het handhaven van het Staatsbosbeheer als één Rijksdienst voor bos, natuur en landschap.

Welke oplossingen zijn gevonden? Allereerst gaat het er dus om dat Staatsbosbeheer bepaalde taken voor het ministerie van CRM op het gebied van het natuurbehoud heeft te verrichten. Die door CRM aan Staatsbosbeheer overgedragen taken zijn thans nauwkeurig vastgelegd. Zij betreffen een logisch geheel van beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken, in het bijzonder betrekking hebbende op het beheersbeleid. De vaststelling van het beleid blijft uiteraard aan het ministerie van CRM zelf voorbehouden. Zonder de taakafbakening in details weer te geven stellen de bewindslieden dat de nauwkeurige vastlegging van het nieuwe takenpakket van Staatsbosbeheer de duidelijkheid omtrent de taakverdeling zeer ten goede komt. Er is voorts afgesproken, dat voor wat betreft de kosten van de door Staatsbosbeheer voor CRM verrichte taken het reeds bestaande systeem van doorberekening zal worden gehandhaafd.

Eén van de door Staatsbosbeheer voor CRM te verrichten taken betreft het beheer van de CRM-reservaten. Besloten is het technisch

beheer van de reservaten en de boswachterijen binnen het Staatsbosbeheer te concentreren teneinde personen en middelen zo doelmatig mogelijk te kunnen inzetten. Voorzlen is daarom in de vorming van een nieuwe Inspectie Terreinbeheer, die vooral tot taak zal hebben zorg te dragen voor een goede planning en voor de bevordering van een goede uitvoering van de plannen.

Het nieuwe door CRM aan Staatsbosbeheer overgedragen takenpakket alsmede de vorming van een nieuwe Inspectie Terreinbeheer moeten leiden tot aanpassing van de organisatie van het centrale apparaat van het Staatsbosbeheer. Het Staatsbosbeheer zal vanaf 1 april a.s. een driehoofdige leiding hebben, t.w. een Algemeen Directeur (drs. G. van der Lely), een Directeur Bos- en Landschapsbouw (ir. J. van den Bos) en een Directeur Natuurbehoud (dr. C. F. van Beusekom), die het Staatsbosbeheer als college zullen besturen met inachtneming van de ter zake door de departementsleidingen gegeven richtlijnen en aanwijzingen en die ook aan beide departementsleidingen, te zamen als college, verantwoording schuldig zijn. De Algemeen Directeur is daarbij belast met de algemene leiding. Hij draagt er in het bijzonder zorg voor dat alle aan het Staatsbosbeheer opgedragen taken naar behoren worden verricht en voor de aangelegenheden die de dienst als geheel raken. In verband hiermede ressorteren onder hem de Inspectie Algemeen Beheer, de Inspectie Terreinbeheer en een aantal stafafdelingen.

De beide sectordirecteuren, van wie de directeur Natuurbehoud een CRM-ambtenaar zal zijn, geven mede vorm aan het directiebeleid. Zij dragen binnen de directie specifieke verantwoordelijkheid voor de aangelegenheden hun sector betreffend. In verband hier-

mede geven zij leiding aan de vakinspecties. Voor alle drie geldt evenwel, dat beslissingen, die de eenheid van het beleid raken, slechts genomen kunnen worden in overeenstemming met de beide andere Directeuren. Bij verschil van mening zal de Algemeen Directeur moeten bevorderen, dat een beslissing van hogerhand, zonodig van de bewindslieden, wordt verkregen.

Vervolgens zijn er enige organisatorische veranderingen op provinciaal niveau. Twee nieuwe functionarissen doen daarbij hun intreden, t.w. binnen het Staatsbosbeheer een Provinciaal Hoofd en buiten het Staatsbosbeheer als bestuurlijk vertegenwoordiger van CRM een Inspecteur Natuurbehoud en Openluchtrecreatie. Met de introductie van een Provinciaal Hoofd wordt tegemoet gekomen aan een bij velen levende wens om de eenheid en de identiteit van het Staatsbosbeheer in de provincie tot zijn recht te doen komen. Het Provinciaal Hoofd zal dan ook belast zijn met de noodzakelijke coördinatie tussen de drie dienstvakken in de provincie en met het optreden als eerste vertegenwoordiger van het Staatsbosbeheer op provinciaal niveau.

Het ligt in de bedoeling, dat de Inspecteur Natuurbehoud en Openluchtrecreatie in de Provinciale Planologische Commissie zal optreden als vertegenwoordiger van het ministerie van CRM, die als zodanig een gecoördineerd CRM-standpunt ten aanzien van de bestuurlijke planologische aspecten van de twee hier in het geding zijnde CRM-beleidsterreinen, t.w. het natuurbehoud en de openluchtrecreatie uitdraagt.

De totale overeenkomst gaat tenslotte ook het personeelsbeleid aan. Dat deel van het Staatsbosbeheer-personeel, dat werkzaam is in het dienstvak Natuurbehoud - met uitzondering van degenen, die

in het terreinbeheer werkzaam zijn - zal CRM-ambtenaar worden. De bewindslieden zijn zich ervan bewust, dat hiervan met gemengde gevoelens is kennis genomen. Zij wijzen op het in het verleden naar voren gebrachte bezwaar, dat ambtenaren, die naar buiten traden als pleitbezorgers voor het CRM-beleid, niet in de hoedanigheid van CRM-ambtenaren konden worden aangesproken. Aldus de brief van de drie bewindslieden aan het personeel.

Centrales van overheidspersoneel
De centrales van overheidspersoneel gaven 27 februari jl. de volgende verklaring uit:

In de vergadering van het overleg met de Bijzondere Commissie van het ministerie van landbouw en visserij van 27 februari 1980 hebben de centrales van overheids-personeel te kennen gegeven, dat zij geen enkele verantwoordelijkheid wensen te dragen voor hetgeen tijdens de beraadslagingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op 14 en 26 februari 1980 is besloten met betrekking tot de reorganisatie van het Staatsbosbeheer.

Voor wat betreft de uitvoering van de regeling willen zij in de Bijzondere Commissie van gedachten wisselen indien de besprekingen van de betreffende dienstcommissies hen daartoe aanleiding geven.

Inspraak over meerjarenplan bosbouw naar verwachting dit jaar van start

Gelukkig is de betekenis van bossen en bossen in onze samenleving in de afgelopen jaren steeds sterker gaan leven. Daarmede is een goede grondslag gelegd om een beleid te ontwikkelen voor behoud, beheer, vernieuwing en uitbreiding. De grondslagen daarvan komen te staan in het Meerjarenplan Bosbouw. De voorbereiding ervan is thans zover gevorderd, dat de inspraak over het ontwerp naar verwachting dit jaar zal kunnen starten.

Dit o.m. zei minister ir. Braks (landbouw en visserij) in een toespraak bij gelegenheid van de Nationale Boomfeestdag op 26 maart 1980 te Zwolle. De bewindsman plantte daarbij een boom voor een nieuw bos, dat in het uitloopgebied van die stad verwezenlijkt wordt.

Ons land met zijn grote bevolkingsdichtheid bezit juist in de buurt van de wooncentra maar weinig bosrijkdom. Veel mensen moeten soms ver van huis om in het bos te belanden. Dat is ook bij Zwolle enigszins het geval. Met belangstelling ziet minister Braks de bosplannen van de gemeente Zwolle tegemoet. Deze zouden goed kunnen passen in de Nota Landelijke Gebieden, die zoals bekend, bij de Tweede Kamer in behandeling is. Hierin is ingemiddeld het voornemen vastgelegd rondom de groeisteden zoals Zwolle, tot bosuitbreiding te komen. Voor de aanleg van bos is grond nodig. Grond rondom een zich uitbreidende stad is niet goedkoop. Bovendien moet een oplossing worden gevonden voor de overblijvende boeren, die steeds minder uitbreidingsmogelijkheden krijgen. De bewindsman waardeert het initiatief van Zwolle tot bosuitbreiding. Hij zegde toe zich te zullen inzetten om samen met de betrok-

ken departementen te komen tot verwezenlijking van de plannen.

Persbericht Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk

Natuurmonumenten krijgt Planken Wambuis in eigendom en beheer

"Het is mij een bijzonder genoegen, meneer de voorzitter, dames en heren, U, mede namens de minister van Landbouw en Visserij, mee te kunnen delen dat ik heb besloten de eigendom en beheer van het Planken Wambuis toe te vertrouwen aan de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland".

Deze woorden hielden de officiële overdracht in van het Planken Wambuis en zij werden uitgesproken door staatssecretaris G. C. Wallis de Vries van CRM die op 15 maart een toespraak hield ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten.

Voorgeschiedenis

In februari 1974 werden de zogenaamde "Unitas-landgoederen" door aankoop veilig gesteld. Het betrof de landgoederen Planken Wambuis, Amerongseberg en Huis ter Heide (N.Br.). Met de aankoop was f 9.375.000 gemoeid. Het landgoed Planken Wambuis werd toen op voorlopige basis ondergebracht in de BV Planken Wambuis. De aandelen ervan werden op fifty/fifty basis verworven door de Stichting Beheer Landbouwgronden en de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten. De taak om te adviseren over de meest gewenste toekomstige eigendom- en beheersituatie van het landgoed werd in handen gegeven van de Commissie Planken Wambuis.

De commissie was in meerder-

heid van oordeel dat de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten de meest gerede partij voor verwerving en beheer zou zijn. Het Planken Wambuis heeft een grote natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarde en bovendien heeft het landgoed een belangrijke functie als rustgebied voor grote zoogdieren als edelhert, wild zwijn en ree. Het lag volgens de commissie dus voor de hand de eigendom en beheer bij een natuurbeschermingsinstantie onder te brengen

De voorkeur van de commissie ging daarbij uit naar "Natuurmonumenten" omdat deze organisatie de grootste eigenaar en beheerder is van gronden op de Zuid-Veluwe (het Nationale Park de Veluwezoom, 4600 ha; het Deelerwoud, 1150 ha; het Otterlosche Bos, 100 ha) en bovendien het beheer voert over het aanliggende Nationale Park de Hoge Veluwe.

"Natuurmonumenten" heeft op zich genomen een actieve rol te gaan vervullen met betrekking tot de samenwerking tussen de grote eigenaren/beheerders van bossen en natuurgebieden op de Zuid-Veluwe. Hoofdpunten van samenwerking zullen o.m. zijn:

- een goed wildbeheer;
- het verkrijgen van een verantwoorde onderlinge afstemming van het recreatieve gebruik van dit gebied.

Staatssecretaris Wallis de Vries sprak namens de regering zijn volle vertrouwen uit in Natuurmonumenten, zowel in haar rol als deskundig beheerder, als in haar onmisbare functie als vertegenwoordiger van steeds bredere "natuurbewuste" lagen van de bevolking.

Karakteristiek van het gebied

Het Planken Wambuis is reeds in 1942 op de lijst van natuurgebieden geplaatst waaraan de zgn. "meldingsplicht" verbonden was.

Het is een natuurgebied van bijna 2000 ha vrijwel geheel bestaande uit bos, heide en stuifzand.

Het natuurgebied is van grote waarde als rustgebied voor het grofwild en als broedgebied voor roofvogels. Ook in botanisch opzicht is het gebied van groot belang. Het is een gebied met ongekende rust en grote landschappelijke betekenis dat als een van de weinige gebieden op de Veluwe nauwelijks aan recreatieve druk heeft blootgestaan. Het is een gebied met een relatief homogene geologische en geomorfologische opbouw (geringe variatie in bodemsoorten).

Boekbespreking

Ken Hoy: De natuur op het spoor. Het ontdekken en observeren van de natuur. Helmond en Brugge, 1979. Vertaald uit het Engels door B. Beekman. f 29,50.

Er komen steeds weer boeken uit over de natuur, en dat kan een bespreker ertoe verleiden om zeer kritisch te willen zijn. Misschien ten onrechte: als een boek met kennelijk plezier en aandacht gemaakt is en die beide kwaliteiten ook op kijker en lezer over kan brengen, dan voldoet het, en dan heeft het geen zin om over onderdelen te vallen en om triomfantelijk met een lijstje "fouten" aan te komen. Het boek bevat werkelijk heel mooie foto's, met veel aandacht voor het detail, en met uitvoerige bijschriften. Aardig zijn ook de foto's van Engelse bossen ontstaan uit doorgegroeide knotbomen. De tekst is niet altijd even sterk.

H.